

ANNONSEN

4-6

1943

UKE OVERSIKT:

Alle venter at sommeren 1943 skal gi oss de avgjørende kamper. Churchill sa forleden at tyskerne i Russland hadde 190 div. og 28 fra vassalstatene og tyskerne har lovet oss en ny stor sommeroffensiv. Men det tyder også på at russerne ikke akter og være passive, store troppeopmarsjer tyder på dette. Det er ennå ikke noget skjedd, men begge bomber hverandres forsyningslinjer. Det oppgis at tyskerne har 5000 fly i foreste linje, derav 2000 i Russland. Vi har ikke fått noget tall oppgitt fra russerne, men de er idag meget sterkere enn tyskerne og det er et nytt trekk i bildet.

I Middelhavet har de allierte fortsatt sin storstilede luftoffensiv og det må betegnes som et forspill til en europeisk invasjon og de tvinger fienden til å opta kamp i luften. De har valgt mellom å opta den ulike kamp eller se sitt land bombet istykker. Hele den Italienske vestkyst står nu i fare og en kan gått si at de allierte banker på deres dør.

De allierte har også fortsatt sin bombing over Tyskland, og har sluppet adskillig over 100000 tonn bomber over Tyskland i mai. Til sammenligning kan nevnes at det over London fra sept. 1940 til juli 1941 ble sluppet ned 7500 tonn, og alt i alt over England 25000 tonn. Britterne konsentrerer sine angrep mot Ruhr. Ruhr er meget sterkt befestet både av luftvern og jagere men allikevel er tapet av fly under 10%. Parallelt med britternes nattangrep er dagangrepene av de amerikanske flyvende festninger som ikke bare bomber sitt mål, men de tvinger de tyske jagere til kamp - en ulik kamp. De har hittil skutt ned 351 tyske jagere. Denne bombing har en sterk påkjenning på den tyske moral og den tyske propagandamaskjinen Goebbels forsøker på to måter å bortforklare dette på og truer med replisallier. Men det er lite sansynlig at dette kan gjennomføres, da han må overføre fly fra Øst.

Hans produksjon har jo også lagt hovedvekten på jagere og disse lider om dagen et stort tap. De roper også om hensynløs bombing, særlig kommer det røster fra Spania, men var det ikke tyskerne som uteksprementerte bombingen over Spania i borgerkrigen og hvad svarte Franco på Englands henstilling den gang. Var det ikke Tyskland som bombet Warszawa og Amsterdam, var det ikke Italia som bombet uskyldige i Etiopia - var det ikke Musolini som bad om å få være med å bombe London. Idag har han det selv over sitt land og værre blir det. Juni er kalt bomernes måned og angrepene er stadig i vekst. Tyskland er slått ut i luften og kan aldri ta de allierte igjen og det de hittil har oplevd er bare barnemat mot det som kommer.

V

DE NORSKE AVISER ROPER IDAG OP OM NORSKE FLYKTNINGER I SVERIGE og en person ved navn WIDAR SVENDSEN har kommet med opplysninger etter sin hjemkomst som er blitt et godt propagandestoff. Vi kan fortelle følgende om samme person: Han rømte til Sverige 7/3-41 og ble her plassert på en mekaniskskole, men ble i juli 1942 arrestert for tyveri og ble siden satt på tvangsanstalt og er nu kommet hjem til Norge etter å ha søkt tysk visum.

"BAUNEN LYSER OVER LAND" skriver:

Torsdag 15 mai ble den norske kirkes midlertidige ledelse, professor Hallesby og Ludvig Hope, arrestert og brakt til den beryktede konsentrasjonsleir GRINI ved Oslo. Tanken var endog å deportere dem til Tyskland 22 mai, men denne plan ble foreløpig oppgitt i 11 time. Professor Hallesby er 64 år og Ludvig Hope er 72 år. Meddelelsen om disse menns arrestasjon vakte innen de kristelige interesserte kretser av det norske folk en forferdelse som ikke lar seg beskrive. Da voldsdåden ble kunngjort i landets kirker, bedehus og forsamlingshus, gikk det som et sjokk gjennom forsamlingene. Det inntrådte en intens stillhet, alle ble synlig grepet av den dystre nyhet, mange gråt. "Det heter videre: "Saken som Hallesby og Hope falt på, var arbeidsmobliseringen. Vi gjengir nedenfor det skriv som disse to menn på kirkens vegne sendte hrv. Quisling ifølge dette skriv, og det som hendte etterpå med underskriv-erne, kan det ikke være noen tvil om hvad som nå være nord- menns syn på arbeidsmobliseringen. Etter dette burde det ikke finnes en eneste nordmann som ~~vi~~ ikke vil risikere hvad kirken atter har våget. Vi vil helst ikke tro at det finnes en eneste nordmann som i lysskjæret av den baune som nå flammer over landet tør begi seg avsted til den tyske slave- tjeneste. Nå gjelder det å gjøre det som er rett. Det er for- rederi å gå inn i tyskernes militære rekker, enten det er som stridende eller bare som sjefør og arbeider. Fallér Kirkens menn, så kan vel også andre falle? Det er bedre å dø med ære enn å dø med skam. Baunen maner hver nordmann til ikke å bli slapp og likegyldig, men til å gjøre sin plikt - koste hvad det vil. Baunen minner oss om at vi er i krig." Vi gjengir skrevet:

Herr ministerpresident Quisling.

Det skjer ting i disse dager i vårt folk, som tvinger oss til å vende oss til herr ministerpresidenten. Vi sikter til den måte hvorpå loven av 22 febr. 1943 om almindelig nasjo- nal arbeidsinnsats ble gjennomført. Etter lovens titel- og dens uttrykk, måtte man gå ut fra at arbeidsinnsatsen skulde ta sikte på å styrke det nasjonale arbeidsliv i Norge og "ved øket produksjon å styrke vårt næringsliv og folkets forsyninger i de vanskelige tider som nå forestår." Men nå de utskrivningen er i full gang synes det klart, at mange av våre menn utskrives til en tjeneste, som i virkligheten er en tysk militær jurisdiksjon og med tysk eksersis. Bl. a. er det offentlig uttalt, at endel blir satt inn i Organis- sjon Todt. Vi er fult klar over at vi som okupert folk iflg. Haagerkonvensjonen er forpliktet til visse ytelser i form av varer og arbeide m. v. overfor okkupasjonsmakten. Derfor blir det heller ikke gjort innsigelser ved innkallelse til den nasjonale arbeidsinnsats, idet man gikk ut fra at utskrivningene vilde bli foretatt i overensstemmelse med Haagerkonvensjonen, som tydelig uttaler at de nevnte ytelser "ikke skal være av natur, som innebærer forpliktelser for befolkningen til å ta del i krigsoperasjonene mot fedre - landet".

Den form for tjeneste som mange av våre menn nå blir satt i, strider avgjort mot denne bestemmelse, og går dessuten og- så utenfor det som loven av 22 febr. tok sikte på. Dette virker ikke bare skænde for den nasjonale følelse, det bringer våre menn inn i de verste samvittighetskonflikter. All den stund det hersker krigstilstand mellom Tyskland og Norge er det klart at de innkaltte kan bli tvunget til å delta i militæroperasjoner eller i handlinger som har militære mål, til beste for den makt med hvilken Norge befinner seg i krig. Overfor denne samvittighetsnød kan Kirken ikke tie. Den vilde da svikte både sin Herre og de menigheter og de enkeltmennesker den skal tjene og verge. Som kristne må vi se på vårt land som en Herrens gave som er betrodd vårt folk av Gud. For enhver norsk borger - som for andre lands borgere - er det derfor en ubrytelig samvittighetsplikt å være trofast og handle rett mot det land og det folk som

Gud har satt ham inn i. Denne plikt er hellig, fordi den har sin rot i Guds ordning og er bekreftet i Guds ord. Gud har kalt Kirken til å være samvittighetens vokter over alt hvor det øves tvang mot sjelene. Ut fra dette vårt kall ber vi ministerpresidenten om å avstå fra å sende norske borgere til en tjeneste som strider mot deres samvittighet og rettsfølelser. Gjennpart av denne skrivelse sendes landets prester til personlig orientering.

Den midlertidige Kirkeledelse
O. Hallesby Ludvig Hope,
(sign) (sign.)

Oslo 8 mai 1943.

KAMPENS LIEGHTETS, 2-prester

Edin og Bastiassen er nå igjen innsat etter å ha vært borte fra sin menighet i 1 år. De leste dette fra kordøren: "Når vi idag atter 1 års fraver igjen kan få preke i vårt Kirkehus må vi takke Guds godhet og menighetens for deres godhet og kjærlighet i denne vår vanskelige tid. I det vi prester tar Kirken ibruk igjen er det i full forståelse med vår midler- tidige Kirkeledelse idet vi ikke har optatt nogen forbindel- ser med våre stersmakter eller Kirkedepartement men regner Berggrav som vår rette biskop. Gud skal ha æren for denne sak." Edin måtte preke uten prestekjole da han ennå ikke hadde fått denne tilbake fra politiet.

Quislings villa på Bygdøi, GILLE, har nu fått lemmer for vinduene som skal tile en påkjønning idet hans arkitekt allerede i sommer bestilte lemmer som har to lag med jern- plater med tykkelse av 4 millimeter og tre tykke lag med solid tre.

+++++
+ 6 NYE NORDMENN PLINT I TYSK FENGSEL. +
+ Det meldes at den 37 årige REIDAR BREDESEN, BRUMEDALEN +
+ er død den 10/4. E. ENGE, OSLO er død den 19/4 han var +
+ ansatt hos Rolf S. As og ble sendt til Tyskland den 22/3. +
+ R.A. LANGELIEN, SORVEDALEN er død 18/4, sendt nedover 22/3. +
+ JOHN LARSEN, SANDVIKA 20 år er død 15/3 +
+ OLAV TVEIT, EVJE er død den 27/3 +
+ ROSEID, EVJE 32 år gammel er død 18/3 +
+ +++++

TYSKERNE har på alle fronter fra 2 til 29 mai mistet 2069 fly.

1800 fly er det fløiet fra AMERIKA over Atlanteren og Stille- havet i mai måned.

SKOLEUNDERVISNINGEN i Norge er blitt et vanskelig problem En skole i Oslo underviser på 65 forskjellige steder.

DET KOMMER STADIG HILSMER TIL DE NORSKE LÆRERE med takk for deres kamp. De engelske folkeskolelærere ber om å få oversendt de norske lærere sin takk.

Det allierte kommando fra Nord-Afrika går ut på at det er rettet to nye kraftige angrep mot Pantelleria. Det første angrep blev satt igang i natt og øya blev beskyttet av den allierte flåte sammen med de alliertes flyvåben som rettet kraftige luftangrep mot støttepunktene. Angrepet blev gjentatt i daglys idag. De allierte hadde ingen tap. Natt til onsdag blev det rettet et nytt kraftig angrep mot Ma poli. Det blev oppådd fulltreffere på havneanlegg og bygninger og det blev anrettet stor skade. I Egderhavet har allierte fly satt en fiendtlig skonnert ibrand. De italienske øyer Pantelleria, Sardinia og Sicilia er nu fullstendig nøytralisert og den allierte flåte kan ferdes uhindret overalt i Middelhavet. I Algier har det vært arrangement et møte og det er dannet en nasjonal komite for Frankrikes befrielse. Lederne av denne komite er generalene Giraud og De Gaulle. Disse har myndighet over alle franske stridskrefter. Fra Russland blev meldt at det igår blev skutt ned 25 tyske fly på Kubanfronten. Siden natt til onsdag er ialt 209 tyske fly skutt ned over Østfronten. Det russiske flyvåben utøver stor aktivitet og har angrepet jernbaneknutepunkter i nærheten av Smolensk. Disse angrep skaper stor forvirring blandt tyskerne og er en av grunnene til at den tyske sommeroffensiv lar vente på sig. Det har vært voldsomme kamper på jernbanelinjen mellom Moskva og Riga i nærheten av Veliki-Luki. De tyske tropper hadde til å begynne med litt framgang men etterhvert kom russerne til hektene og drev tyskerne tilbake. Tyskerne hadde et tap på over 2000 drepte. I Nord-Israhavet har russerne senket 1 forsyningskip, 1 tråler og to tyske motortorpedobatter. Det russiske slagskip "Oktober" er omgjort og er blitt beskyttet med britiske luftverkanoner. Skibet er satt inn i tjeneste i Østersjøen. President Roosevelt har gitt ordre til at alt arbeide i de amerikanske gruber skal gjøres mandag. Den amerikanske innenriksminister under hvilke disse arbeider henhører skal sønge for at arbeidet gjøres. I nærheten av Chungking har de kinesiske tropper drevet japanerne endel tilbake og truer to viktige støttepunkter. I Tokio betraktes krigssituasjonen for alvorlig og krigsminister Tojo har uttalt at stillingen for Japan er så alvorlig at den ikke kan beskrives. Overrettsadvokater Sverre Holthevit, Bergen er død i tysk konsentrasjonsleir. Han etterlater sig hustru og to barn. U.S. har nu vinket i 18 ind. for å få sving på U.S.U.T. De har forsøkt sig i de distrikter som U.S. har vært mest bekvemt som i Tolge og i Gåvik. I det senere har de forsøkt sig i Broncheim distriktet, Ostfold, Kammerfest og Marvik. Det er ialt ca. 50-60000 barn ialder 10 til 18 år som skulde innkales. De i ind. av ca. 1000 blitt innkalt. Forældrene viser en fast holdning og nekter å la sine barn innkalle. Av den grunn er ca. 40 forældre blitt arrestert og har sittet i karene en lang tid på Lang Evangsanstalt ved Tønsberg. I U.S.U.T. er det vesentlig unge lærere som kun har et kort kursus på lærerhøyskolen ved Jessheim. En far som har bestått undervisningskvalifisering har fått barna krypende på gulvet under korvando av en 1. år gammel hirdgutt. Jentene blev undervist av en 15 år gammel hirdjente. De begynner undervisningen med høitlesning fra Quislings bok.

FAKKEBØK

NR. 14 15 JULI 1943.

UKEOVERSIKT:

Den 5 juli åpnet tyskerne sin tredje sommeroffensiv, men tyskerne er idag langt svakere enn i 1941 og 42. I 1941 begynte de den 22 juni. De ble den gang forsinket av Grekernes motstand på Balkan. I 1942 den 10 juni, den gang var det russernes offensiv ved Kaukasus som hindret dem. I år var det kanskje det uventede sammenbrudd i Tunis, de hadde åpenbart regnet med en langvarigere kamp der nede. Man tror de hadde regnet med å holde Tunis til i august. I 1941 satte de inn offensiv langs hele fronten, i 1942 var den forkortet til Voronesj - Stalingrad og i år er den enda meget mindre idet den strekker seg fra Orel - Kursk - Belgorod og det ser ut som den ikke kom uventet på russerne. Tyskernes mål var ganske sikkert å nå Don, men de har ennå ikke vunnet noget nevneverdig tereng, selv Kursk som var deres første mål er langt utenfor deres rekkevidde. Russerne er nu helt tydelig også herrer i luften. Tyskerne har 2000 fly i foreste linje på hele fronten og har vanskelig for å sette inn forsterkninger og russerne hevder at de på den første uken ødela 1100 fly og 2600 tanks, hvilket er et vidnesbyrd om kampenes voldsomhet. Til sammenligning av 1941/42 er tapene store og resultatene beskjedne. Det er opprettet en ny front i europe idet allierte tropper er gått iland på Sicilia. Den 9 juli seilte glidefly med fallskjermtropper inn over Sicilia og i de tidlige morgentimer den 10 gikk landgangstroppene iland på s.ø. kysten etter at flyvåbnet i en uke hadde bombet deres stillinger. De gikk iland på en 160 km. bred front, canadierne i øst og amerikanerne i syd og 5 dager etter var de forsynet og kunde beherske hele den sydøstlige kyst med deres havner og flyplasser og hadde sikret seg de viktigste veier og jernbaner som fører inn i landet. Siracusa hadde gode havner som var brukbare og hvor tanks og tungt artilleri kunde losses. Av de 100000 tyskere som er på Sicilia er de fleste knyttet til flyvåbnet da de har ca. 1000 fly stasjonert der. Den italienske flåte som ligger i Spezia og Tarento holdt seg helt passiv under angrepet. Det fortsetter å landsette forsterkninger og forsyninger, 3000 fartøier deltar i dette. Roosevelt uttalte at dette var det første skritt for å befri Europas fastland og B.B.C. korrespondent skriver at dette bare er en begynnelse på de operasjoner Churchill nevte i sin tale forleden. Et nytt sjøslag har funnet sted i Stillehavet hvor 1 jap. jager og 3 destroyere ble senket og antagelig 2 andre destroyere til ble så sterkt skadet at de sank. Viktige mål i Tyskland, Italia, Frankrike, Nederland og Belgia blir fortsatt angrepet av store styrker bombe og jagerfly.